

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування,
регіонального розвитку та містобудування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-32-05, 255-20-75

В И С Н О В О К

**до проекту Закону України про внесення змін до
Виборчого кодексу України щодо гідної оплати праці
членів виборчих комісій
(реєстр. № 4124 від 18.09.2020)**

За дорученням Голови Верховної Ради України Д.Разумкова Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування розглянув на своєму засіданні проект Закону України про внесення змін до Виборчого кодексу України щодо гідної оплати праці членів виборчих комісій (реєстр. № 4124 від 18.09.2020), внесений народними депутатами України А.Поляковим, Т.Батенком, О.Савчук та іншими народними депутатами України.

За визначенням суб'єктів права законодавчої ініціативи, даний законопроект внесений з метою встановлення гідної оплати праці членам виборчих комісій.

Для досягнення поставленої мети у проекті Закону пропонується внести зміни до статей 92, 149 та 212 Виборчого кодексу України в частині збільшення розміру оплати праці членів виборчих комісій, звільнених від виконання виробничих або службових обов'язків за основним місцем роботи, а також тих, які є пенсіонерами або тимчасово не працюють.

Положеннями законопроекту передбачається, що розмір оплати праці членів виборчих комісій, звільнених від виконання виробничих або службових обов'язків за основним місцем роботи, не може бути меншим за їх подвійну середню заробітну плату за основним місцем роботи та більшим за п'ятикратний розмір мінімальної заробітної плати, встановлений у законі про Державний бюджет на відповідний рік, станом на 01 січня поточного року. Розмір оплати праці членів виборчих комісій, які є пенсіонерами або особами, які тимчасово не працюють, згідно з положеннями законопроекту, не може бути меншим за подвійний розмір мінімальної заробітної плати, встановлений на день нарахування такої плати.

Окрім того, проектом Закону пропонується встановити, що у день виборів, у день повторного голосування та у дні встановлення підсумків голосування розмір оплати праці членів виборчих комісій не може бути нижчим за подвійний погодинний розмір мінімальної заробітної плати, встановлений у законі про Державний бюджет на відповідний рік, станом на 01 січня поточного року та погодинний розмір середньої заробітної плати такого члена комісії за основним місцем роботи.

Чинна редакція відповідних статей Виборчого кодексу України передбачає значно менші гарантії щодо мінімального розміру оплати праці членів виборчих комісій. Зокрема, розмір оплати праці для членів виборчих комісій, звільнених від виконання виробничих або службових обов'язків за основним місцем роботи, не може бути нижчим за середню заробітну плату за основним місцем роботи; розмір оплати праці членів виборчих комісій, які є пенсіонерами або особами, що тимчасово не працюють, не може бути нижчим за розмір мінімальної заробітної плати, встановлений на момент її нарахування. При цьому у день виборів, у день повторного голосування і в дні встановлення підсумків голосування оплата роботи членів виборчих комісій (у тому числі пенсіонерів та осіб, які тимчасово не працюють) здійснюється у розмірі та в порядку, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Аналізуючи положення законопроекту, Комітет виходить з наступного.

Відповідно до приписів статей 90, 147 та 209 Виборчого кодексу України витрати на підготовку та проведення виборів Президента України, народних депутатів України та місцевих виборів здійснюються за рахунок коштів державного та відповідних місцевих бюджетів, виділених на підготовку та проведення таких виборів.

З огляду на те, що витрати на оплату праці членів виборчих комісій є складовою витрат на підготовку та проведення виборів, даний законопроект впливає на показники бюджету та призведе до збільшення його витрат.

За інформацією Центральної виборчої комісії, застосування запропонованих законопроектом умов оплати праці членів виборчих комісій під час проведення місцевих виборів 25 жовтня 2020 року призвело б до збільшення обсягу видатків на підготовку та проведення відповідних виборів майже на 1 млрд гривень.

Водночас, порядок подання та розгляду законопроектів, що впливають на показники бюджету, визначений статтею 27 Бюджетного кодексу України. Частиною першою зазначеної статті передбачено, що до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Якщо такі зміни показників бюджету передбачають зменшення надходжень бюджету та/або збільшення витрат бюджету, до законопроекту подаються пропозиції змін до

законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Аналогічний порядок визначений у частині третій статті 91 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України».

Всупереч положень указаних нормативно-правових актів авторами законопроекту не надано до законопроекту відповідного фінансово-економічного обґрунтування та пропозицій змін до законодавчих актів щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Крім того, частиною третьою статті 27 Бюджетного кодексу України визначений окремий порядок введення в дію законів, що впливають на показники бюджету, згідно з яким такі закони вводяться в дію не раніше початку планового бюджетного періоду у випадку, якщо вони прийняті не пізніше 15 липня року, що передує плановому, або не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим, якщо закони прийняті після 15 липня року, що передує плановому.

Згідно з частиною першою статті 3 Бюджетного кодексу України бюджетний період для всіх бюджетів, що складають бюджетну систему України, становить один календарний рік, який починається 01 січня кожного року і закінчується 31 грудня того ж року.

В той же час у розділі II законопроекту передбачено, що закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, що суперечить положенням частини третьої статті 27 Бюджетного кодексу України.

Міністерство фінансів України у своєму висновку від 28 вересня 2020 року також зазначає про невідповідність положень законопроекту вимогам бюджетного законодавства та не підтримує його прийняття.

Центральна виборча комісія, загалом підтримуючи задекларовану мету законопроекту, у своєму висновку звертає увагу на те, що обмеження максимального розміру оплати праці членів виборчих комісій п'ятикратним розміром мінімальної заробітної плати може призвести до правової невизначеності у випадку, якщо нижня обов'язкова до виплати межа розміру виплат (подвійна середня заробітна плата) буде більшою за верхню. Також Центральна виборча комісія зазначає про доцільність застосування диференційованого підходу до визначення розміру оплати праці членів виборчих комісій залежно від посади, яку займає особа у комісії, кількості виборців, включених до списків виборців на виборчій дільниці, кількості виборчих дільниць, утворених у межах територіального виборчого округу, тощо.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету у своєму висновку від 16 грудня 2020 року висловлює зауваження до законопроекту стосовно недотримання під час його внесення вимог Бюджетного кодексу України та Закону України «Про Регламент Верховної Ради України».

Аналогічні зауваження до законопроекту висловлює Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у висновку від 15 січня 2021 року.

Комітет Верховної Ради України з питань антикорупційної політики у висновку від 19 січня 2021 року щодо законопроекту дійшов висновку, що він не містить корупціогенних факторів, що можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень, та відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Заслухавши інформацію підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії, взявши до уваги висновки Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики, Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Міністерства фінансів України, Центральної виборчої комісії, з'ясувавши позицію народних депутатів України – членів Комітету, запрошених на засідання осіб та всебічно обговоривши питання, Комітет ухвалив рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 2 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до Виборчого кодексу України щодо гідної оплати праці членів виборчих комісій (реєстр. № 4124), внесений народними депутатами України А.Поляковим, Т.Батенком, О.Савчук та іншими народними депутатами України, за наслідками розгляду в першому читанні відхилити.

Виступити на пленарному засіданні Верховної Ради України під час розгляду цього питання доручено Заступнику Голови Комітету, голові підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії, народному депутату України А.Загоруйко.

Голова Комітету

А.КЛОЧКО

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Клочко Андрій Андрійович
Сертифікат: 12A1C72050EC68540400000DF510500A8390D00
Дійсний до: 27.08.2021 12:00:10

Апарат Верховної Ради України
№ 04-23/03-2021/26995 від 01.02.2021

